

Amerika Birleşik Devletleri'nde Dermatoloji Asistan Eğitimi: Türk Dermatoloji Asistan Eğitiminde Yeni Bir Model Oluşturulabilir mi?

Gonca Gökdemir, Adem Köşlü

Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dermatoloji Kliniği

Yirminci yüzyılın son yarısında gelişen teknoloji ile birlikte dermatoloji disiplininde de değişiklikler kaçınılmaz bir hal almıştır. Yeni milenyumda dermatoloji biliminin, diğer tıp bilimleri içinde etkin ve güvenilir bir yer alması, verilen dermatoloji eğitiminin seviyesine bağlıdır. Son yıllarda dermatoloji alanında üst ihtisas birimlerinin popüler olması ve yeni jenerasyon dermatologların belirli konularda uzmanlaşmak istemeleri sonucu genel dermatoloji arka planda kalmış ve dermatologların genel dermatolojiye ait bilgileri zayıflamıştır. Bu nedenle Amerika Birleşik Devletleri'ndeki (ABD) akademisyenler, dermatoloji uzmanı yetiştiren merkezlerde verilen eğitimin yeniden gözden geçirilmesini düşünmektedirler¹.

Ülkemizde ise dermatoloji asistanlık eğitimi üniversite hastaneleri ile birlikte eğitim veren devlet ve sigorta hastanelerinde yapılmaktadır. Eğitim süresi beş yıldır ve standart bir eğitim programı uygulanmamaktadır. Verilmekte olan eğitim, son yıllarda ilerlemiş tıbbi teknolojinin gerisinde kalmış ve hasta ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma gelmiştir². Tüm bu sorunlar ışığında ülkemizde verilen dermatoloji uzmanlık eğitiminin yeniden düzenlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu amaçla internette web sitesi bulunan ABD'deki üniversitelerin dermatoloji bölümünde yer alan asistanlık başvuru ve eğitim programları incelenmiş ve elde edilen sonuçlar sunulmuş ve tartışılmıştır.

İnternette web sitesi bulunan ABD'deki 52 tıp merkezinin dermatoloji eğitim program-

ları çalışmaya alındı. Web sitelerinde bulunan dermatoloji eğitim programının amacı, akademik kadro, asistan ve üst ihtisas (fellowship) kadroları, asistanlık başvuru bilgileri ve şartları, eğitim programları (klinik ve didaktik), rotasyonlar, araştırma birimleri ile ilgili bilgiler alındı³⁻⁵³.

Akademik ünvanlar ve kurumların Türkçe karşılığı aşağıdaki şekilde tercüme edildi:

- ◆ Resident: Asistan
- ◆ Fellowship: Asistanlık eğitimi tamandıktan sonra dermatopatoloji, dermatocerrahi vb bir klinik ya da araştırma dalında 1-2 yıl süreli eğitim alan kişi (üst ihtisas benzeri).
- ◆ PhD: Temel bilimler (biyoloji, fizik, kimya, farmakoloji vb) konusunda dört yıllık eğitim alan kişi.
- ◆ Assistant Professor: Yardımcı doçent
- ◆ Associated Professor: Doçent
- ◆ Program director (Eğitim koordinatörü): Asistanların çalışmalarını ve performanslarını değerlendiren ve "asistan seçme komitesi"nin başkanı görevini yürüten bir öğretim üyesi.
- ◆ United States Medical Licensing Examination (USMLE): Temel ve klinik tıp bilimleri konusunda doktor adaylarının bilgi seviyelerini ölçen ve üç basamaktan oluşan ABD tıp lisans sınavı⁵⁴
- ◆ Educational Commission for Foreign Medical Graduates (ECFMG): ABD'de ACGME tarafından onaylanmış kurumlarda asistanlık ya da üst ihtisas yapabilmek için gerekli olan uluslararası tıp sınavı⁵⁵

Alındığı Tarih: 24.12.2004 **Kabul Tarihi:** 31.12.2004

Yazışma Adresi: Dr. Gonca Gökdemir, Fulya Mah. Mevlüt Pehlivan Sok., Ali Sami Yen Apt. A Blok No: 8/9, Mecidiyeköy-İstanbul, Tel: 0-212-231 22 09, Fax: 0-212-234 11 21, e-mail: goncagokdemir@hotmail.com

◆ The Electronic Residency Application Service (ERAS): Amerikan Tıp Okulları Birliği tarafından oluşturulan elektronik tabanlı asistan başvuru servisine verilen isimdir⁵⁶.

◆ National Residency Matching program (NRMP): Asistan adayının tercih ettiği eğitim programına uygun olup olmadığını belirleyen kurum⁵⁷.

◆ Accreditation Council for Graduate Medical Education (ACGME): Dermatoloji asistanlık eğitim programını ve bu programı uygulayacak kuruluşları denetleyen ve onaylayan kurum⁵⁸.

◆ Amerikan Dermatoloji Kurulu (American Board of Dermatology): Asistanlık eğitimi sonrası tıbbi bilgi, beceri ve deneyimi değerlendiren sınavı uygulayan kurul. Bu sınav sonrası alınan sertifika, asistanlık eğitim ve öğretiminin başarılı bir şekilde tamamlandığını ifade etmektedir. Aynı kurul asistanlık eğitimi sırasında da sınavlar uygulayarak asistanların bilgi düzeyini ölçmektedir⁵⁹.

Dermatoloji Asistanlık Başvurusu nasıl yapılır?^{56,60}

- ◆ Adaylar, ABD'deki asistanlık programlarına
 - ◆ ERAS sistemini kullanarak başvurmaktadır.
 - ◆ ERAS nasıl çalışır?
- 4 bölümden oluşur;

1. Başvuru websitesi (My ERAS): adayın kendi bilgilerinin bulunduğu formun oluşturulduğu site.

2. Dean's office workstation (DWS): Adayın website bilgileri başvuru programının bulunduğu fakültenin dekanına ulaşır.

3. Program director's workstation (PDWS): Aday bilgileri başvuru programının sorumlusuna gönderilir.

4. ERAS postoffice: Tüm başvuru adaylarının bilgilerinin depolandığı merkezi bilgisayar ağı.(başvuru bilgilerini takip sistemi)

Başvurular ücretli olup yıllık 10 program başvurusu 60 dolar olup, 11-20 program arası her biri için sekiz dolar daha verilir. Uluslararası adaylar ise ek ücret ödemek zorundadırlar.

Asistanlık için ne zaman başvuruluyor?^{56,57}

- ◆ MyERAS websitesi her yıl 15 temmuzda adaylara açılır.

◆ Başvurular belirlenen programlara 1 kasım tarihine kadar yapılmış olmalıdır. (2004 temmuz ayında başlayacak programa başvuru 1 kasım 2002'e kadar yapılmış olmalıdır!).

◆ Bu sistem ile adaydan istenen bilgiler şunlardır; kısa özgeçmiş, USMLE step 1 ve 2 skoru, varsa ECFMG skoru, dekana yazılan mektup, üç tavsiye mektubu, transkript (fakülte notlarının dökümü), renkli fotoğraf.

◆ Başvurular fakülte tarafından belirlenen komite tarafından değerlendirilir ve uygun adaylar mülakata çağırılır.

◆ Mülakatlar Aralık-Ocak aylarında komite tarafından belirlenen günlerde yapılır.

◆ Mülakat sonrası seçilen adaylar, mart ayında NRMP tarafından duyurulur.

◆ Sistem her yıl 30 nisanda kapanır.

◆ Adaylar ERAS sistemi kullanarak internet yoluyla istedikleri programı seçerler. "National Residency Matching" programı ile adayın o programa uygun olup olmadığı saptanır.

Asistanlık eğitiminde hedefler³⁻⁵³

Başlıca 3 ana hedef vardır;

- 1.Eğitim (mükemmel uzman yetiştirmek, tıp öğrencilerine ve aile hekimlerine verilen eğitim)
- 2.Hasta bakımı (en iyi koşullar altında ve hastanın tüm ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yapılan dermatoloji hasta bakımı)
- 3.Araştırma (dermatolojide hastalık etyoloji-patogenez ve tedavisine yönelik)

Eğitim³⁻⁵⁴

◆ Amerika Birleşik Devletleri'nde dermatoloji eğitim programı ACGME tarafından onaylanan 3 yılı içeren bir programdır. Asistanlar uzmanlık eğitimine başlamadan önce aynı konsey tarafından onay gören eğitim merkezlerinde mezuniyet sonrası bir yıllık belli programlardaki (dahiliye, çocuk hastalıkları, kadın-doğum, cerrahi gibi) eğitimlerini tamamlamış olmalıdır.

◆ Eğitim programı üç ana bölümü içerir;

1. Didaktik
2. Klinik
3. Araştırma

Didaktik Eğitim programı

◆ Genel dermatoloji kitapları konferansı (haftalık, bölüm okuma şeklinde)

◆ Dermatopatoloji toplantıları (haftalık)

- ◆ Fotoğraf toplantıları (haftalık)
- ◆ Büyük vizitler (haftalık-15 günde bir, olgu sunumu şeklinde)
- ◆ Cerrahi-temel bilimler-farmakoloji konferansları (genelde öğretim üyesi tarafından verilir ve ayda bir yapılır)
- ◆ Dergi klübü (haftalık)
- ◆ Konuk öğretim üyesi konferansı
- ◆ Aylık bölgesel dermatoloji dernek toplantıları (bir tam gün süren olgu sunumu ve konferansların yapıldığı)
- ◆ Yıllık Amerikan Dermatoloji Akademisinin toplantıları Klinik Eğitim
- ◆ Amerika Birleşik Devletleri'ndeki dermatoloji eğitimi veren pekçok merkezde klinik eğitim fakülte hastanesi ve buraya bağlı uydu hastanelerde yapılmaktadır. Fakülteye bağlı bulunan bu hastaneler yakın yerleşimli olup kendi uzman kadroları bulunmaktadır. Asistanlar rotasyonlar şeklinde bu merkezlerde çalışarak pratik eğitim yapmaktadırlar.

◆ Klinik dermatoloji, dermatopatoloji, dermatolojik cerrahi-onkoloji, pediatrik dermatoloji, lazer cerrahisi, Mohs cerrahisi, mikoloji, veneryal hastalıklar, melanom, mesleki dermatozlar vb. konularda spesifik kliniklerde eğitim verilmektedir.

Eğitim programı asistanların kıdemine göre yapılmaktadır;

◆ **1.yıl asistanları;** poliklinik ağırlıklı çalışma programları vardır. Tüm vizit ve eğitim toplantılarına katılmak zorundadırlar. Dermatopatoloji ve dermatocerrahi kliniklerinde de çalışırlar. İkinci yıl asistanı izin aldığı ya da bulunmadığı zaman konsültasyona bakmak zorundadırlar. Temel bilim konferansı hazırlarlar. Bölgesel dernek toplantılarına katılırlar.

◆ **2.yıl asistanları;** poliklinik ve serviste çalışırlar. Tıp öğrencileri ve dışarıdan genel rotasyon asistanlarının programlarını düzenlerler. Günlük vizitlere katılırlar. Eğitim toplantılarını takip ederler. Dermatopatoloji ve cerrahi rotasyonu yaparlar. Yıl sonunda bir adet "Olgu sunumu" yayınlamak zorundadırlar. Yılda bir yapılan Amerikan Dermatoloji Akademisinin toplantısına katılırlar. İzinde olan üst ihtisas öğrencisinin yerine bakarlar. Fotoğraf toplantılarını düzenlerler. Araştırma projelerine katılırlar.

◆ **3.yıl asistanları;** Başasistan olarak çalışırlar. Poliklinik ve serviste çalışırlar. Asistanların tatil programla-

rını düzenlerler. Büyük vizitleri ve konferansları organize ederler. Tıp öğrencilerini eğitirler. Araştırma projelerine katılırlar. Amerikan Dermatoloji Akademisinin toplantısına katılırlar.

Asistan eğitimi değerlendirme metodları³⁻⁵³

◆ Tüm asistanlar "yıllık eğitim değerlendirme sınavına" katılırlar. Sınav sonuçları asistan eğitim koordinatörü tarafından değerlendirilir. Başasistanlar, klinik asistanlarını günlük performanslarına göre değerlendirirler, sınav sonrası sonuçlarla birlikte eğitim koordinatörü ve klinik başkanı ile tartışırlar. Her rotasyon sonrası, akademik öğretim üyeleri asistanları değerlendirirler ve sonuçları klinik başkanına iletirler. Bu değerlendirme notu asistanların dosyalarında bulunur. Öğretim üyeleri, asistanları her altı ayda bir değerlendirerek, fakülte toplantısında tartışırlar. Hangi asistan zayıf veya yardıma ihtiyacı olup olmadığı tartışılır.

◆ Bazı eğitim merkezlerinde asistanlar yılda bir kere Amerikan Dermatoloji Kurulunun uyguladığı sınavla değerlendirilirler.

Üst ihtisas (fellowship) programları³⁻⁵³;

- ◆ Dermatopatoloji
- ◆ Dermatocerrahi
- ◆ Pediatrik dermatoloji
- ◆ Yara iyileşmesi
- ◆ İmmunodermatoloji
- ◆ Dermatofarmakoloji
- ◆ Klinik araştırma
- ◆ Deri biyolojisi

Sağlık alanındaki değişiklikler ve ilerlemeler, asistan eğitiminde de yeniden düzenlenmeyi gerekli kılmaktadır. Ülkemizde dermatoloji uzmanlık eğitim süresi 2002 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından "Tıpta Uzmanlık Tüzüğünde" yapılan değişiklikler sonrası üç yılda beş yıla çıkarılmıştır. Ancak eğitim süresi içinde yapılması gereken rotasyonlar, didaktik eğitim programı ve üst ihtisas eğitime ait ayrıntılar belirtilmemiştir². Amerika Birleşik Devletleri'nde tıp eğitimi ve uzmanlık eğitimi ülkemizden oldukça farklıdır. Dermatoloji uzmanlık eğitim süresi üç yıl olmasına rağmen eğitim öncesi bir yıl süre ile ana tıp dallarından birinde (dahiliye, çocuk hastalıkları, genel cerrahi vb.) eğitim şartı aranmaktadır. Dermatoloji uzmanlık eğitim programı, bu eğitimi veren kurumlar arasında farklılıklar gösterse de belirli standartlara göre uygulanmak-

tadır. Üst ihtisas olarak kabul edilen "fellowship" kadrosu, asistanlık eğitimi sonrası özel bir alanda yapılan 1-2 yıllık bir eğitim dönemidir.

Dermatoloji asistan eğitimi, ABD'de de bazı modifikasyonlara uğramıştır. Asistanların uygulanan eğitim programlarından menuniyetini belirlemek amacıyla Webb ve ark.⁶¹ yaklaşık 70 dermatoloji kliniğinde toplam 631 asistana e-mail yoluyla 31 soruluk bir anket çalışması yapmışlardır. Toplam 631 asistandan 248'i (%39) anketi cevaplamıştır. Sonuç olarak çalışmaya katılan asistanların %83'ünün eğitim programından mennun olduğu, %17'sinin eğitim programını yetersiz bulduğu ortaya çıkmıştır. Asistan mennuniyeti özellikle öğretim üyeleri tarafından yapılan konferanslar ve cerrahi eğitim üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu sonuca ulaşan Alabama Dermatoloji Kliniği direktörleri, eğitim programlarında daha yoğun cerrahi eğitim ve daha farklı didaktik konferans programı uygulamaya başlamışlardır. Aynı çalışmada asistanların geniş akademik kadroya sahip olmalarının eğitim programındaki mennuniyetle doğru orantılı olduğu ortaya çıkmıştır.^{61,62}

Hasta bakımında yüksek kaliteyi sağlamak ve en iyi eğitimi vermek amacıyla, Ohio-Cleveland'da bulunan birbirine bağlı üç üniversite kliniği öğretim üyeleri, 1995 yılında birleşme kararı almışlardır. Bağımsız hastaneler olduklarında verim ve kalitelerinin düştüğünü farketmişlerdir. Ortak eğitim programı uygulamaya başlayan hastaneler, asistan sayılarını da azaltmışlardır.^{1,62-64}

Dermatoloji eğitim programında dermatocerrahi ve pediatrik dermatoloji en popüler üst ihtisas bölümleridir. Amerika Birleşik Devletleri'nde kıdemli asistanlar Mohs cerrahisi, flap rekonstrüksiyon ve kozmetik cerrahi eğitimi almaktadırlar. İlerleyen teknik ile birlikte dermatocerrahinin alanı dermatolojik cerrahi-onkoloji, kozmetik işlemler, saç ekimi, lazer cerrahisi, liposuction olarak genişlemiştir. Bu nedenle dermatoloji eğitimi yanında üst ihtisas olanağı sağlanmıştır.^{61,65} Pediatrik dermatolog sertifikası alabilmek için iki yol vardır; pediatri ve dermatoloji ihtisası yapmak (çift ihtisas) ya da dermatoloji eğitimi sonrası iki yıl süren pediatrik dermatoloji eğitimi olmak.⁶⁶

Klinik eğitim yanında didaktik eğitim asistanlık eğitiminin önemli bir parçasıdır. Amerika Birleşik Devletleri'nde eğitim programları bir kurul tarafından (ACGME) onaylanmakta ve belirli sürelerde denetlenmektedir. Eğitim kurumunun şartlarına göre haftalık ol-

mak üzere dermatopatoloji ya da dermatoimmunoloji toplantıları, dergi klübü ve kitap okuma saatleri yapılmaktadır. Bu eğitimin amacı asistanları sürekli yayın okumaya teşvik etmek ve bu alışkanlığı edinmesini sağlamaktır. Bazı merkezlerde dergi klübü toplantılarına hastane dışından misafir dermatologlar da çağrılmaktadır.⁶⁷ Ülkemizde ise asistanlık eğitim programını onaylayan ve denetleyen bir kurul bulunmamaktadır. Didaktik eğitim programının ayrıntıları, eğitim kurumundaki öğretim görevlileri tarafından düzenlenmektedir. Eğitim kurumları Sağlık Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurumu ve Sosyal Sigorta Kurumuna bağlı olup, tek bir merkez tarafından yönetilememektedir.

Amerika'da son zamanlarda dermatolojide özel eğitim programlarının verilmesi gerektiği hissi ağır basmakta ve genel dermatoloji eğitimi erozyona uğramaya başlamaktadır. Full-time öğretim üyeleri, zamanlarının çoğunu hasta muayenesine, araştırma programlarına ve bilimsel yayınlara harcamaktadır. Çoğu öğretim üyesi de finansal sorunlardan dolayı akademik kariyerlerini bırakarak özel muayene hizmetine yönelmektedir. Örneğin California'da hükümet, asistanlık pozisyonu olan kadroları sınırlamakta ve birinci basamak sağlık hizmeti veren kadroları artırma eğilimindedir. Bu nedenle bazı dermatoloji servisleri kapatılmaktadır. Bu sorun devam ederse gelecekte dermatologları kimin yetiştireceği gibi bir sorun ortaya çıkmıştır.⁶⁸ Benzer sorunlar ülkemizde de yaşanmaktadır. Ancak ABD'de bu sorun "part-time" akademik öğretim kadrosu ile giderilmeye çalışılmaktadır. Üniversite hastanelerine bağlı hastane ve merkezlerde çalışan ve bu merkezlerin kadrolarında bulunan dermatologların aktif klinik eğitim vermesi uygulanmaya başlanmıştır.⁶⁸

Asistanlık eğitiminde amaç ve asistan seçme sınavı

İnternette incelediğimiz ABD'deki çoğu dermatoloji kliniğinin web sayfalarında belirtilen iki ana amaç vardır; mükemmel dermatoloji uzmanları yetiştirmek ve dermatolojide lider olmak. Halbuki ülkemizdeki mevcut eğitim kurumlarında ya da bu kurumların bağlı olduğu merkezlerde verilen eğitimin amaçları belirtilmemektedir. Dermatoloji, ABD'de popüler bir branş olduğu için asistan seçimi konusunda oldukça titiz davranılmaktadır. Eğitim programlarına her yıl ortalama 200-450 başvuru yapılmaktadır. Bu başvuruların 20-30 kadarı mülakata çağrılır ve mülakat sonrası 2-3 (merkeze göre değişen sayılarda) asistan seçilir.

Adaylar her bir öğretim üyesi ile birebir görüşür. Mülakat tüm öğretim üyelerinin katıldığı ancak başkanlığını "asistan eğitim direktörünün" yaptığı komite tarafından yapılır. New Jersey tıp okulundan Dr. W. Heymann, başvuru formundaki matbaa hatalarının bile adayı elimine etmek için bir neden olabileceğini söylemektedir. Bu durum, adayın konuya yeterli önem vermediğini ya da gerçekten programla ilgilenmediğini göstermektedir. Ancak adayı yakından tanımak ve o programa uygun olup olmadığını değerlendirmek için mülakat yapılmaktadır. Mülakat sırasında adayın neden dermatolojiyi seçtiği, bu programdan beklentilerinin ne olduğu, gelecek için planları ve herhangi bir dermatolog tanıyıp tanımadığı sorulmaktadır. Mülakat sonrası komite üyeleri seçim yapmaktadır. Seçim oldukça demokrat ve tarafsız olup her öğretim üyesinin eşit oy hakkı bulunmaktadır. Ancak bazı öğretim üyeleri bazen haksız karar verebildiklerini de itiraf etmektedirler. Dr. Heymann, üç yıl boyunca birlikte çalışmaktan keyif alacağı güvenilir bir asistan aradığını söylemektedir. Mülakat sırasında aradığı adayın dürüst, çalışkan, güvenilir olması önemlidir ki, "gelecekte dermatolog olarak görmek istediğim kişi böyle olmalıdır" demektir^{69,70}.

Ülkemizde ise 1986'dan beri Tıpta uzmanlık sınavı ile asistanlar alınmaktadır. Kadrolar sağlık bakanlığı ve üniversitelerin dekanlık birimleri tarafından belirlenmektedir. Asistan seçiminde, başvuru programdaki öğretim kadrosunun herhangi bir müdahalesi olmamaktadır.

Sonuç

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki sağlık sistemi, hasta sigorta sistemi, tıp öğretimi ülkemizden oldukça farklıdır. Asistan seçimi her üniversitenin öğretim kadrosunun inisiyatifindedir. Asistanlar üç yıllık eğitimleri süresince belirli bir komite (American Board of Dermatology) tarafından değerlendirilmektedir. Bu komite tarafından verilen sertifika, uzmanlık sonrası iş bulmak için anahtar bir rol oynamaktadır. Bu sertifikayı alabilmek için uzman adayının ACGME tarafından onaylanmış bir eğitim kurumunda asistanlık eğitimi almış olması gerekmektedir. Ayrıca, eğitim sisteminde öğretim kadroları güçlendirilmiş, gerekli durumlarda "part-time" öğretim üyesi kadrosu ile açıklar kapatılmaya çalışılmaktadır. Hasta bakımında, tanısal yöntemlerde, tedavi ajanlarında, teknolojik alanlardaki ilerlemeler gözönünde bulundurularak eğitim programı sürekli yenilenmekte ve geliştirilmektedir⁷¹. Ancak ülkemizdeki sağlık sistemindeki karışıklık, tıp eğitimin-

deki optimal şartların sağlanamaması, dermatoloji eğitiminin modern teknolojik gelişmelere göre düzenlenmemesi gibi sorunlar her geçen gün artarak devam etmektedir. Halen verilmekte olan dermatoloji asistanlık eğitimi modern teknolojiden uzak, artık kaçınılmaz olan dermatopatoloji ve cerrahi gibi spesifik eğitim alanlarının eğitiminin verilemediği bir durum almıştır. Bu durum yarı eğitim almış yetersiz uzmanların mezun olmasına neden olacak ve dermatoloji biliminin Türkiye'deki geleceği için tehlikeli bir duruma yol açacaktır.

Ülkemizdeki dermatoloji eğitiminin yeniden gözden geçirilmesi ve modern teknolojik gelişmelere paralel yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bu amaçla; mevcut tıp fakültelerinin kadrolarının güçlendirilmesi, eğitim içi rotasyonların tekrar belirlenmesi (fakülte şartlarına göre), eğitim veren devlet ve sigorta hastanelerinin fakültele bağlanarak klinik hizmetlere yöneltilmesi, böylece fakültelerde araştırmalara yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi, fakültelerin ve eğitim veren hastanelerin teknolojik açıdan güçlendirilmeleri, asistanlık eğitiminin standartizasyonunu sağlayacak ve denetleyecek kurulların oluşturulması, asistanlık döneminde ve sonrasında asistanların bilgi düzeylerini ölçen kurulların oluşturulması başlıca yapılması gereken değişiklikler olabilir. Ayrıca ABD'deki gibi üst ihtisas kadrolarının açılması, patoloji, cerrahi, allerji, pediatrik dermatoloji, dermatopsikiyatri gibi spesifik eğitim dallarında eğitim verilmesi gereklidir. Türk Dermatoloji asistan eğitiminde yeniden düzenleme yapılması amacıyla 2003 yılında "Dermatoloji Uzmanlık Dalı Eğitim ve Müfredat Komisyonu" kurulmuş ve toplantılar düzenlenmiş ancak komisyon çalışmaları bir gerekçe gösterilmeden durdurulmuştur.

Dermatolojinin gelecekte diğer bilim dalları arasında iyi bir yer edinmesi güçlü dermatolog kadrolarına, bu durum da mükemmele yakın asistanlık eğitimine bağlıdır. Öncelikle asistan eğitim programının yeniden düzenlenmesi ve bu programları denetleyen kurulların oluşturulması birinci öncelikler olarak düşünülmelidir. Bu konuyla ilgili Sağlık Bakanlığı tarafından oluşturulan komisyonlar ile üniversite eğitim kadroları ortak bir çalışma programı belirlemeleri önemlidir. Ülkemiz koşullarına uygun yeni bir asistan eğitim programının düzenlenmesi için gelişmiş ülkelerde uygulanan ve başarılı olan eğitim programlarının incelenmesi yönlendirici olabilir. Bu çalışmada, ABD'deki eğitim veren dermatoloji kliniklerinin eğitim programları, asistan seçimi ve eğitim süresi içinde asistanların de-

ğerlendirilmesi yöntemleri incelenmiştir. Avrupa'da ve dünyanın diğer gelişmiş ülkelerindeki eğitim programlarının da araştırılması ikinci bir çalışma olarak düşünülebilir. Bu çalışmalar, Avrupa Birliğine girme sürecinde olduğumuz bu dönemde büyük önem taşımaktadır.

Kaynaklar

1. Werth VP, Voorhees J, Freedberg IM, Sontheimer RD: Preserving medical dermatology. A colleague lost, a call to arms, and a plan for battle. *Dermatol Clin* 2001; 19(4): 583-92.
2. <http://www.saglik.gov.tr>
3. <http://www.bcm.tmc.edu/dermatology>
4. <http://biomed.brown.edu/medicine>
5. <http://www.emory.edu/WHSC/MED/DERMATOLOGY>
6. <http://www.auhs.edu/medschool/depts/derm.html>
7. <http://www.iupui.edu/~derm/>
8. <http://www.hopkinsmedicine.org/dermatology/>
9. <http://www.meddean.luc.edu/lumen/MedEd/medicine/dermatology/>
10. <http://www.medschool.vcu.edu/dept/derm.html>
11. <http://derm.metrohealth.org/>
12. <http://www.med.nyu.edu/Derm/homepage.html>
13. <http://www.dermatology.nwu.edu/>
14. <http://www.stanford.edu/~mpm/blister/>
15. <http://www.hmc.psu.edu/derm/>
16. <http://www.tuhs.edu/pages/derm/der4/index.htm>
17. <http://www.mcl.tulane.edu/departments/dermatology/dermatology.html>
18. <http://www.tufts.edu/med/dept/clinical/derm.html>
19. <http://www.medicine.arizona.edu/dermatology/>
20. <http://www.med.uc.edu/departme/dermatol/dermatol.htm>
21. <http://www.uchsc.edu/sm/derma/>
22. <http://www.uic.edu/depts/mcde/>
23. <http://tray.dermatology.uiowa.edu/Home.html>
24. <http://www2.kumc.edu/kuderm/>
25. <http://www.umm.edu/dermatology/>
26. <http://dermatology.med.miami.edu/>
27. <http://www.med.umich.edu/derm/>
28. <http://www.tufts.edu/med/dept/clinical/derm.htm>
29. <http://www.ohsu.edu/som-Dermatology/>
30. <http://www.med.unc.edu/derm/>
31. <http://www.uphs.upenn.edu/dermatol/>
32. <http://www.upmc.edu/dermatology/>
33. <http://www.urmc.rochester.edu/smd/derm/index.htm>
34. http://www.swmed.edu/home_pages/derma/index.htm
35. <http://www.people.virginia.edu/~kk3p/>
36. <http://weber.u.washington.edu/~dermatol/>
37. <http://www.mcw.edu/derm/menu.htm>
38. <http://www.medicine.mc.vanderbilt.edu/divisions/dermatology/index.cfm>
39. <http://www.dermatology.wustl.edu/index.html>
40. <http://info.med.yale.edu/dermatology/>
41. <http://cpmcnet.columbia.edu/dept/derm/>
42. <http://www.dhmc.org/>
43. <http://medicine.mc.duke.edu/dermatol.nsf?Open>
44. <http://www.henryfordhealth.org/body.cfm?id=37261>
45. <http://dermatology.bwh.harvard.edu/>
46. <http://www.cwru.edu/bulletin/Medicine/Faculty/dermatology.html>
47. http://www.uams.edu/physician_directory/rpd/dermatol.htm
48. <http://www.derm.ubc.ca/>
49. <http://www.ucihs.uci.edu/derm/>
50. <http://www.uchsc.edu/derm/>
51. <http://www.uic.edu/depts/mcde/>
52. <http://www.dept.med.umn.edu/dermatology/>
53. <http://www.rush.edu/rumc/page-R10461.html>
54. <http://www.usmle.org/step1/default.htm>
55. <http://www.isnet.is.wfu.edu/bgsm/dermatology/dermhome.html>
56. <http://www.ecfmg.org/about.html>
57. <http://www.aamc.org/students/eras/about.htm>
58. http://www.nrmp.org/res_match/
59. <http://www.acgme.org/>
60. <http://www.abderm.org/>
61. Wu JJ, Tying ST: The academic strenght of current dermatology residency applicants. *Dermatol Online J* 2003;9(3):22.
62. Webb JW, Rye B, Fox L, Smith SD et al: State of dermatology training: The residents' perspective. *J Am Acad Dermatol* 1996; 34: 1067-71.
63. Wu JJ, Tying ST: The esprit de corps of dermatology residents. *Dermatol Online J* 2003;9(3):21.
64. Alam M: Dermatologic surgery training during residency: room for improvement. *Dermatol Surg* 2001; 27: 508-510.
65. Wood GS, Lynch WS, Davis B, Chren MM et al: Restructuring dermatology education at Cleveland Medical Centers affiliated with Case Western Reserve University. *Arch Dermatol* 1996; 132: 1085-90.
66. Reichel JL, Peirson RP, Berg D: Teaching and evaluation of surgical skills in dermatology: results of a survey. *Arch Dermatol* 2004;140(11):1365-9.
67. Hurley HJ, Strauss JS: Training in pediatric dermatology. *JAMA* 2001;286:918-9.
68. Anderson BE, Marks JG Jr, Miller JJ: Continue reading. *Arch Dermatol* 2001 Aug;137(8):1105-6.
69. Brodell RT: The role of the Part-time physician-teacher in dermatology. *Arch Dermatol* 1996;132:758-60.
70. Heymann WR: Advice to the dermatology residency applicant. *Arch Dermatol* 2000;136:123-4.
71. Cruz PD: Advancing the science and the art of teaching dermatology. *Arch Dermatol* 2001;137:808-11.
72. Callaway JL: Dermatology residency training in 1932 versus dermatology residency training in 1990. *J Am Acad Dermatol* 1991; 25(1Pt1):123-5.